Zakupy kontrolne, blokady stron i zwolnienie z PIT. Co przewiduje projekt nowelizacji ustawy o ochronie konkurencj

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
Opublikowano: środa, 14, październik 2026 09:07
Mateusz Jabłoński
Odsłony: 119

Do opiniowania w ramach KWRiST trafił przygotowany przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (UC142), który dostosowuje polskie przepisy do unijnego rozporządzenia CPC, obowiązującego od 17 stycznia 2020 r. Wedle procedowanych regulacji Prezes UOKiK ma otrzymać nowe uprawnienia, bowiem unijne rozporządzenie wymaga, aby krajowe organy ochrony konsumentów dysponowały określonym minimalnym zestawem kompetencji dochodzeniowych i egzekucyjnych.

Część z nich Prezes UOKiK już posiada: nakłada kary, wydaje decyzje tymczasowe, żąda informacji, prowadzi kontrole i działa jako tzw. tajemniczy klient. Dotychczas mógł jednak jedynie podejmować czynności zmierzające do zakupu, bez możliwości zawarcia umowy. Projekt pozwala kontrolującym faktycznie kupować towary i usługi, także pod przybraną tożsamością wybieraną z bazy prowadzonej przez Prezesa UOKiK. Przy skomplikowanych usługach, zwłaszcza finansowych, zakupu miałaby dokonywać Policja z użyciem dokumentów ukrywających tożsamość, za zgodą Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Drugim filarem projektu są uprawnienia wobec stron i aplikacji internetowych. Prezes UOKiK mógłby nakazać przedsiębiorcy umieszczenie ostrzeżenia dla konsumentów, usunięcie treści lub ograniczenie dostępu do nich. Jeżeli przedsiębiorca nie wykona nakazu, Prezes mógłby nakazać dostawcy usług pośrednich podjęcie takich działań, a także usunięcie lub wyłączenie całego serwisu. Mógłby również wystąpić o wpis domeny do rejestru prowadzonego przez ministra finansów albo nakazać rejestrowi domen usunięcie nazwy domeny i zarejestrowanie jej na Prezesa UOKiK.

Projekt rozszerza też możliwość przeszukania, dotąd dostępną głównie w sprawach antymonopolowych, na sprawy dotyczące zbiorowych interesów konsumentów. Przeszukanie wymagałoby zgody sądu. Przewidziano również punktowe zmiany w przepisach o karach, bez zmiany ich wysokości.

Osobną zmianą, którą projektodawca sam określa jako niezwiązaną bezpośrednio z wykonaniem rozporządzenia, jest zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych świadczeń wypłacanych konsumentom na podstawie decyzji Prezesa UOKiK, najczęściej zwrotów bezprawnie pobranych kwot. Autorzy projektu wskazują, iż organy podatkowe uznają dziś część takich świadczeń za przychód, co oznacza obowiązek wystawienia PIT-11 przez przedsiębiorcę i zapłaty podatku przez konsumenta. Projektodawca chce zrównać sytuację konsumentów z osobami otrzymującymi odszkodowania zasądzone przez sąd, które są zwolnione z podatku. Według OSR w 2025 r. przedsiębiorcy zostali zobowiązani do wypłaty konsumentom około 160 mln zł, a spadek wpływów z podatku oszacowano na około 6,2 mln zł w pierwszym roku i 77,4 mln zł w ciągu dziesięciu lat. Należy zaznaczyć, że konsekwencje wywołane takimi zmianami dotkną również jednostki samorządu terytorialnego, które partycypują we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, a każde nowe zwolnienie oznacza dla nich niższe dochody.

Z pełnym brzmieniem projektu można zapoznać się tutaj

Phoca PDF